

K-XI-11

Sir Franz der
Zwente, von Gottes
Gnaden erwählter römischer
Kaiser, zu allen Zeiten Mehr-
rer des Reichs, König in Ger-
manien, zu Hungarn, Bö-
heim, Galizien und Lodome-
rien, ꝛ. Erzherzog zu De-
sterreich, Herzog zu Burgund
und zu Lothringen, Großher-
zog zu Toskana ꝛ. ꝛ.

MY FRANCI-
SZEK WTORY Z BOŻEY
ŁASKI OBRANY CESARZ
RZYMSKI, PO WSZYSTKIE
CZASY POMNOŻYCIEL RZE-
SZY; KRÓL NIEMIECKI,
WĘGIERSKI, CZESKI, GAL-
LICYI I LODOMERYI ETC.
ARCY-XIĄŻE AUSTRYI, XIĄ-
ŻE BURGUNDYI Y LOTHA-
RYNGII, WIELKI XIĄŻE TO-
SKANSKI ETC. ETC.

Da die gegenwärtigen
Staatsumstände die Noth-
wendigkeit noch immer mit sich
führen, zur Bestreitung der
eintretenden Erfordernisse aus-
serordentliche Beiträge zu Hil-
fe zu nehmen, und die Mit-
tel dazu schleunigst einzuleiten,
und auszuführen, und da der
eigentliche Zeitpunkt noch nicht
bestimmt werden kann, wo
Unsere noch immer mit großem
Aufwand im Feld stehende
zahlreiche Armeen in ihre
Friedenstandsquartiere zurück-
treten werden; so sehen Wir
Uns in Verbindung der gnä-

Gdy terazniejszy Krajo-
we Okoliczności zawzię-
jeszcze wymagają, udania
się do Nadzwyczajnych
Składek, dla Ułatwienia
nadchodzących Potrzeb,
oraz Użycia Sposobów do
tego iak nayprędzzych y
przyrowadzenia onych do
Skutku, a zaś Czas właści-
wy niemożna ieszcze ozna-
czyć, w którym liczne Na-
sze z wielkim Wydatkiem
w Polu ieszcze stojące
Woylka do Stanowisk
swych swobodnych po-
wróćą; widziemy się więc

digsten Rücksicht, nach welcher Wir Unseren treuen Unterthanen jede Erleichterung in den Abgaben, so weit es die Umstände immer gestatten, zuzuwenden sehnlich wünschen, bestimmt, auch diesesmal wieder den gelinderen Weg eines Kriegsdarlehens beizubehalten, sofort solches in der gewöhnlichen Art von Unseren getreuen westgalizischen Insassen und Unterthanen für das nächst eintretende Militärjahr 1798 dergestalt zu verlangen, daß für diese Darlehen sogleich nach ihrer gänzlichen Abfuhr ordentliche Staatsobligationen mit fünfprozentigen Interessen den Darleibern ausgestellt und eingehändigt werden sollen.

Die Sätze, nach welchen diese Darlehen einzubringen sind, bleiben die nemlichen, welche in dem Patent vom 24ten Oktober 1796 festgesetzt wurden.

Diesem zu Folge haben

Item Alle Besitzer der Güter, Grundstücke, und anderer fruchtbringender Realitäten das Darlehen nach der Grundlage der Kontribuzion und Steuer, welche auf ihre

bydź zniewoleni połączywszy nayłaskawsze względy, dla których wiernym Naszym Poddanym każdą Ulge w Podatkach, ile tylko zawsze okoliczności dozwalaia, uczynić usilnie pragniemy, także y tą razą znowu Drogę łagodną Pożyczki woienney dochować, a tak onęz w sposobie zwyczajnym od wiernych Naszych Zachodniogaliczyiskich Obywateli y Poddanych na Rok wojskowy zbliżaiący się 1798. żadać, iż na takowe Pożyczki natychmiast po zupełnym onych zaliczeniu *porządne Obligacye Rządowe* z Procentem po 5 od sta Pożyczelnikom wydane y wręczone bydź powinny.

Prawidła, podług których te Pożyczki wybierać się maią, są te same, które w Patencie de dato 24. Octobris 1796. ustanowione zostały.

Stosownie do tego powinni

Popierwsze: Wszyscy Posiadacze Dóbr, Gruntów, y Realności dochód przyносяcych Pożyczkę opłacać, biorąc za fundament Kontrybucyą czyli Podatki

Realität nach der isigen Verfassung zur ganzjährigen Zahlung vorgeschrieben ist, dergestalt zu entrichten, daß die Grundobrigkeiten und Güterbesitzer überhaupt schuldig seyn werden, den Betrag von ihren ganzjährig zu entrichtenden sogenannten Offiara oder 20prozentigen Dominikalsteuer noch einmal als Darlehen abzuführen, wonach also von den satirten Einkünften 20 vom Hundert für das Militärjahr 1798 an die aufgestellten Kreiskassen zu entrichten sind. Auf gleiche Art hat

2ten Die Geistlichkeit für eben diese Zeit den doppelten Betrag der 20prozentigen geistlichen Steuer, und folglich für das Militärjahr 1798 40 Prozeno von den satirten Einkünften zu entrichten.

3ten Die Bürger in den Hauptstädten Krakau, Lublin, und Sandomir, nebst den dazu gehörigen Vorstädten, werden von der Rauchfangsteuer oder sogenannten Podymne fünfzig Prozeno, die übrigen Bürger in den Landstädten aber, so wie die Unterthanen überhaupt von eben

tek, który na ich realności według teraznieyszego ułożenia w całoroczney opłacie przepisany jest, takim sposobem: iż Zwierzchności gruntowe i Posiadacze Dóbr ogólnie powinni będą, ilość od iwych całorocznych należących tak zwanych Offiar, czyli Podatek 10 procentu ieszcze raz tyle, tytułem Pozyczki zapłacić, podług czego więc od fassyonowanych Dochodów 20. odsta za Rok wojskowy 1798 do ustanowionych Cyrkularnych Kafs oddane bydź mają. Podobnym takze sposobem

Powtóre: Duchowieństwo za nadmieniony Czas, podwóyną ilość 20. procentowego Duchownego Podatku, a zatym 40. procentu od Dochodów Fassyonowanych, za Rok wojskowy 1798 zapłaci.

Po trzecie: Mieszczanie w Miastach głównych Krakowie, Lublinie y Sandomirzu z Przedmieściami do tego należącemi, piędziesiąt odsta podatku Podymnego, inni zaś Mieszczanie w Miastach Prowincjonalnych; tudzież Poddani w ogulności tegoż samego Podatku

dieser Steuer 30 vom Hundert dergestalt entrichten, daß nebst der gewöhnlichen Podymne - Steuer diese 30 Gulden vom Hundert als Kriegsdarlehen, abgeführt werden sollen.

4ten Die Besitzer ganzer, halber, und viertel Lähnen zahlen gleich den Unterthanen von der Lanealsteuer 30 vom Hundert.

5ten Unter die Klasse der Darleiher gehören auch die Judengemeinden, die von der nach der alten Verfassung bemessenen Kopfsteuer 50 vom Hundert zu entrichten, und dagegen gleichmäßige auf die Gemeinden auszustellende Staatsobligationen zu empfangen haben. Die Abfuhr dieser Darlehen hat von den Obrigkeiten, von der Geistlichkeit, den Bürgern, Unterthanen und Juden vierteljährig in jene Kassen, in welche die laufende Kontribuzion oder Steuer bezahlt wird, zu geschehen, und sind alsdann die gesammelten Beträge an die Staatsschuldenkasse abzuführen.

Bei einer jeden Abfuhr werden den Obrigkeiten und Unterthanen von unseren Kreiskas-

trzydzieści od sta tym sposobem zapłacą, iż prócz zwyczajnego Podymnego Podatku, te trzydzieści złotych od sta iako Pożyczka woienna wyplacona bydz ma.

Po czwarte: Posiadacze całych, puł, y ćwierci Łanów, zapłacą równie iak y Poddani trzydzieści od sta Podatku łanowego.

Po piąte: Do tey Klassy Pożyczelników należą także Zbory Żydów, które pogłównego za dawnych Rządów wymierzonego pięćdziesiąt od sta opłacić, a natomiast Obligacye Rządowe, które na Synagogi dawane bydz mają, odebrać powinny. Wniesienie takowych Pożyczek nastąpić ma przez Dwory, przez Xięzy, Mieszczan, Poddanych y Żydów, Kwartalnie do owych Kasy, w których potoczna Kontrybucya czyli Podatek opłaca się, y zebrane potym razem Summy składkowe do Kassy Kredytowey Skarbu Rządowego odwieść należy.

Za każdym wniesieniem pieniędzy do Kassy, zakwitowani będą osobno względem

sen über den richtigen Empfang abgesondert quittirt werden, und nach Vollendung des ganzen Darlehens gegen Ueberreichung ihrer in Händen habenden Partialquittungen, ordentliche Staatsobligationen mit einem laufenden 5prozentigen Interesse vom Tag der Ausstellung erhalten.

6ten Von jenen Realitäten, welche von der gewöhnlichen Kontribuzion oder Steuer, entweder auf immer oder nur auf bestimmte Jahre befreyt sind, ist das Darlehen nach jener Kontribuzion oder Steuer ausgemessen, welche dergleichen Realitäten ohne Steuerfreyheit zu tragen hätten.

7ten Da es noch viele Klassen der Menschen giebt, die weder Realitäten besitzen, noch unter den landesfürstlichen, ständischen, und städtischen Besoldungs- oder Pensionsstand gezogen werden können, und als *quartum genus hominum* betrachtet, und genannt werden; so sind selbe zu diesem allgemeinen Darlehen dergestalt beizuziehen, daß sie von ihren jährlichen Einkün-

dem rzetelnego odebrania Zwierzchności y Poddani przez Nasze Cyrkularne Kasy, a po zakończeniu zupełnego takowego wypłacenia y oddaniu Kwitów parcyalnych w Ręku ich znaydujących się, otrzymania *porządne Rządowe Obligacye* z należącą Prowizyą po 5 od sta od dnia onych Podpisania.

Po szóste. od owych Realności, które od zwyczajney Kontrybucyi czyli Podatku lub na szawze, lub też tylko na oznaczone Lata uwolnione są, Pożyczka pieniędzy wymierzona iest podług owej Kontrybucyi czyli Podatku, któreby takowe Realności, nie mając uwolnienia od Podatku, ponosić miały.

Po siódme: Ponieważ zaś wiele ieszcze znayduie się Klas Ludzi, które ani realności posiadają, ani do Rządowego, stanowego lub Mieyskiego *zobierania Salarium*, albo *Pensyi* należec mogą, którzy wzelako za *quartum Genus hominum* uważani i mianowani bydz mają; zaczym Ciż do tey powszechney Pożyczki takim sposobem pociągnionen i

ten,

ten, sie mögen aus dem Bezug der Interessen, oder was immer für einer Erwerbungsart entstehen, 12 vom Hundert damal zu entrichten haben, wenn diese jährlichen Einkünfte, es sey gleich am Gelde oder Deputaten, über jährliche 300 fl. rhein. sich erstrecken.

Was diejenigen betrifft, deren jährliche Einkünfte 300 fl. rhein. nicht übersteigen; so sind jene bis auf 100 fl. rhein. Einkünfte von dem Darlehen ganz frey zu lassen, von 101 fl. rhein. Einkünften aber bis 150 fl. vier Prozent, von 151 fl. rhein. bis einschliessig 200 fl. rhein. sechs Prozent, und von 201 fl. rhein. bis 300 fl. rhein. acht Prozent an Darlehen abzunehmen.

Zu dieser Klasse gehören, die in einem jeden Lande wohnenden Kapitalisten, Wechsler, Niederleger, Großhändler, Kauf- und Gewerbsleute, Agenten, und Wirtschaftsbearbeiter, herrschaftliche Hausoffiziere, Advokaten, Aerzte, Apotheker, und überhaupt alle von der Universität abhängenden Fakultisten,

bey, iz od swoich rocznych Dochodów z pobierania Procentu lub z jakiegokolwiek innego sposobu zarobkowego wynikających, *dwanaście od sta* wtedy zapłacić powinni będą, gdy te roczne ich Dochody czyli to w pieniądzech czyli w ordynaryi, trzyśta złotych Ryńskich *przenoszą*.

Co się owych tyczy, których Dochody roczne trzyśta złot. Ryń. nieprzewyższają, takowi zupełnie wolni zostawac mają od Pożyczki aż do ich Dochodów złot. Ryń. sto; począwszy zaś od Dochodów 101. złot. Ryń., aż do 150 Ryń. cztery od sta, od 151. Ryń. aż do 200. Ryń. inclusive, sześć od sta, i od 201. Ryń. aż do złotych 300 Ryń. ośm Procentu *Pożyczki* odbierać należy.

Do tey Klasy należą znajdujący się w każdym Kraiu Kapitaliści, Bankierowie, Wexlarze, Składownicy, Hurtownicy, Kupcy y Professyonisci czyli Rzemieślnicy, Agenci, Officyaliści Ekonomichni, Dworzanie, Adwokaci, Doktorowie, Aptekarze, y w powszechności
dann

Dann jene, so wittibliche Unterhaltungsgelder, Apanagen und jährliche leßwillige Vermächtnisse, oder jährliche Privatpensionen genießen, und alle übrige Gattungen der Insassen, die unter einer andern Rubricke nicht schon begriffen sind.

Obwohl Wir bei Einhebung dieses Darlehns den unangenehmen Weeg der Fatzung beseitigt wissen wollen, so kann doch bei diesen Gattungen der Staatsinsassen, deren Einkünfte nicht öffentlich bekannt seyn können, die Sicherheit bei der Einhebung nicht anders erreicht werden, als daß jedes Familienhaupt, oder jeder einzelne Privatmann eine schriftliche Erklärung von sich gebe, wie viel er an sothanem Anlehen zu entrichten habe, und versehen Wir Uns dabei gnädigst, daß jeder getreu, und aufrichtig diese Erklärung verfassen werde.

Von dem Anlehen werden befreyt:

wzyscy od Wszechnicy (*Universitas*) dependujący Fakultyści, tudzież pobierający Wdowie pieniądze na Sustentacyą, Apanażę, y roczne Legata z oltatniej woli Rozporządzenia, albo roczne prywatne Pensye, oraz wszelkie inne rodzaje Mieszkańców, którzy pod inną Rubryką nie są rozumianemi.

Chociaż przy wybieraniu takowey Pożyczki drogę nieprzyjemną Faffyonowania się oddalić chcemy, wżelako przecie od tego rodzaju Obywatelów Krajowych, których Dochody publicznie wiadome bydź niemogą, pod czas wybierania oney inaczey bezpieczeństwa osiągnąć nie można, iak tylko iż każda *Głowa Familii* czyli każdy szczególny prywatny Człowiek Deklaracyą na piśmie od siebie dać powinien, ile takowey opłacić ma Pożyczki, przyczym nayłaskawiey spodziewamy się, że każdy wierne y szczerze ułoży takową Deklaracyą.

Od tey Pożyczki uwalniają się

a) Die im Felde stehenden, und zum Kriegsstaat gehörigen Personen, doch mit Ausschluß ihrer etwa mit besondern Einkünften versehenen Ehegattinnen und Kinder.

b) Die aus fremden Staaten in Unseren Erblanden domicilirende Fremde, soweit sie ihre Einkünfte von auswärtigen Ländern beziehen.

c) Ueberhaupt alle jene, deren Einkünfte über 100 fl. rhein. jährlich sich nicht erstrecken.

gens Bei jenen Staatsinwohnern, die außer ihren Häusern und Realitäten, worüber die Vorschrift schon hier oben in dem 1ten, 2ten und 3ten Punkt enthalten ist, oder die außer landesfürstlichen, ständischen und städtischen Besoldungen oder Pensionen, worüber das Besondere an die betreffenden Behörden unter einstens verfügt wird, noch ein anderes Vermögen, oder Einkünfte besitzen, wird zum Grundsatz zu nehmen seyn, daß von diesen nebenseitigen Einkünften, wenn sie eben so viel, oder noch mehr, als jene von Realitäten und Be-

a) Osoby w Polu stojące y do Stanu Woyskowego należące, wyjąwszy jednakże Żony y Dzieci ich, osobnemi opatrzone Dochodami.

b) Obcy z Cudzych Państw w dziedzicznych Naszych Krajach mieszkający, jeżeli Dochody swe z obcych pobierają Krajów.

c) w powszechności wszyscy Ci, których dochody roczne 100. złot. Ryn. nie przenożą.

Po ósme: U Obywateli Krajowych, którzy oprócz Domów i Realności, względem czego już tu wyżej w punkcie 1^{zym}, 2^{gim} y 3^{cim} zawierają się Przepisy, albo którzy oprócz Monarchicznych, Stanowych y Mięskich Salaryów lub Penfyów, względem których za razem osobne do tyczących Instancyi czyni się Rozporządzenie, nadto inny ięszcze posiadają Maitek lub Dochody, to za Prawidło służyć ma, iż od tych pobocznych Dochodów, ięśli też tyle, albo więcej, niżeli owe z Real-

sol

3
soldungen zusammenge-
men, betragen, ins besonde-
re das Darlehen mit 12 vom
Hundert entrichtet werden
müsse.

9ten Obgleich Wir von Un-
seren westgalizischen Unterthanen und Inassen nicht ver-
muthen, daß sie sich diesem
für die gegenwärtigen Staats-
umstände noch so nothwendigen
Darlehen durch irgend ei-
ne unrichtige Fatirung auf ei-
ne ungebührliche Art entzie-
hen würden; so finden Wir
doch auf den besondern Fall,
und wenn gleichwohl Jemand
wider Verhoffen seine Ein-
künfte entweder ganz, oder
zum Theil geflissentlich ver-
schweigen würde, zu bestim-
men, daß von demselben im
Entdeckungsfalle die Strafe
des vierfachen Betrags des-
sen, was ihn an seinem Dar-
lehen ordnungsmässig betrof-
fen hätte, eingetrieben wer-
den, und der Staatskasse heim-
fallen soll.

10ten Zur Berichtigung
dieses Geschäfts, und vorzüg-
lich zur Beobachtung und Her-
stellung der Gleichheit wird
die unter dem Vorsitze des Lan-
deschefs in dem Lande von
Uns gnädigst delegirte Kriegs-

ności y Salaryów razem
połączone, wynoszą, oso-
bno Pożyczki dwanastie od-
sta zapłacić należy.

Po dziewiąte: Lubo się
po Nałznych wiernych Galicyi Zachodniej Obywa-
telach y Poddanych niespo-
dziewamy, azeby się od
tey dla teraznieyszych Rzą-
dowych okoliczności nie-
uchronnie ielzeze potrzeb-
ney Pożyczki przez nierze-
telne Fassyonowanie się
sposobem nieprzyzwoitym
uchylać chcieli; tedy prze-
cie w tym osobliwym
Przypadku, gdyby kto nad
spodziewanie dochody swo-
ie całkiem, lub w Części
umyślnie utaił, uznaiemy
za rzecz potrzebną ustano-
wić, azeby takowy za do-
strzeżeniem, do złożenia
za karę w Czworńalob ty-
le, ile się od niego w tey
Pożyczce należało, pocią-
gniony był, y taż na Kasse
Krajową spadała.

Po dziesiąte: Dla ułatwie-
nia tego Interessu, a miano-
wicie dla ustanowienia Ro-
wności y zachowania O-
neyze, potwierdza się tak-
że y na Rok przyszły woy-
skowy 1798. pod Prezy-
dar:

darlehens-Hofkommission auch für das künftige Militärjahr 1798 bestätigt, und räumen Wir dieser Kommission mehrmal die Macht ein, mit der in einem moralischen Körper vereinigten Gattung Leute, als Wechslern, Großhändlern, Kauf- und Handelsleuten, Fakultäten, Zünften, Innungen, privilegirten Fabriken u. d. gl. einen billigen, und ihrem Industrialverdienst angemessenen Pauschbetrag, welchen sie selbst unter sich zu vertheilen haben, zu behandeln, und zur Abfuhr bringen zu lassen, wo sodann auch in solchen Fällen die sonst bei dem *quartum genus hominum* für das erlegte Darlehen den einzelnen Individuen auszufertigende Obligazion auf das ganze Gremium der Innung auszustellen seyn wird.

I *tens* Die Termine, in welchen das Anlehen von dem *quarto genere hominum* einzubringen ist, werden für das künftige Militärjahr 1798 auf den 1ten April, und den 1ten Julius festgesetzt.

dencyą Rządcy Krajowego nayłaskawiey przez Nas delegowana *Nadworna Komisya Pożyczki wojenney*; Teyze Komissyi nadaiemy oraz powtórna Moc, ugodzenia się z rodzajem Ludzi w iednym moralnym połączo-nych ciele, iako to: Wexlarzy czyli Bankierów, Hurtowników, Kupców, Facultates, Towarzystw, Cechów, uprzywilejowanych Fabryk y t. p., na sprawiedliwą hurtowną Summę ich industrialnemu Zarobkowi odpowiadaiącą, którą według własnego porozumienia się pomiędzy siebie rozłożyć, ugodzić, y zapłacić mają, gdzie potym takze y w takich Przypadkach *Revers* czyli Obligacya assekuracyina, która inaczey szczególnym Osobom *ex quarto genere hominum* na złożoną pożyczkę wydawać się powinna, na całe Gremium, Towarzystwo, albo Cechy wydana bydz ma.

Po iedynaste: Termina, w których pożyczka a *quarto genere hominum* wybrana bydz ma, stanowią się w Roku przyszłym *Woyzkowym* 1798, na dzień 1^{ty} Kwietnia, i na dzień 1^{ty} Lipca.
Gez

Ergeben in Unserer Haupt-
und Residenzstadt Wien, den
2ten September im Sieben-
zehn hundert und sieben und
neunzigsten, Unserer Reiche
des römischen, und der erb-
ländischen im sechsten Jahre.

Dan wštołecznym y Re-
zydencyonalnym Mieście
Naszym Wiedniu dnia 2^{go}
Miesiąca Września Tysiąc
Siedmset Dziewięćdziesiąt
Siodmego, Panowania zas
Naszego Rzymskiego i Dzie-
dziczno - Kraiowego Szó-
stego Roku.

Franz.

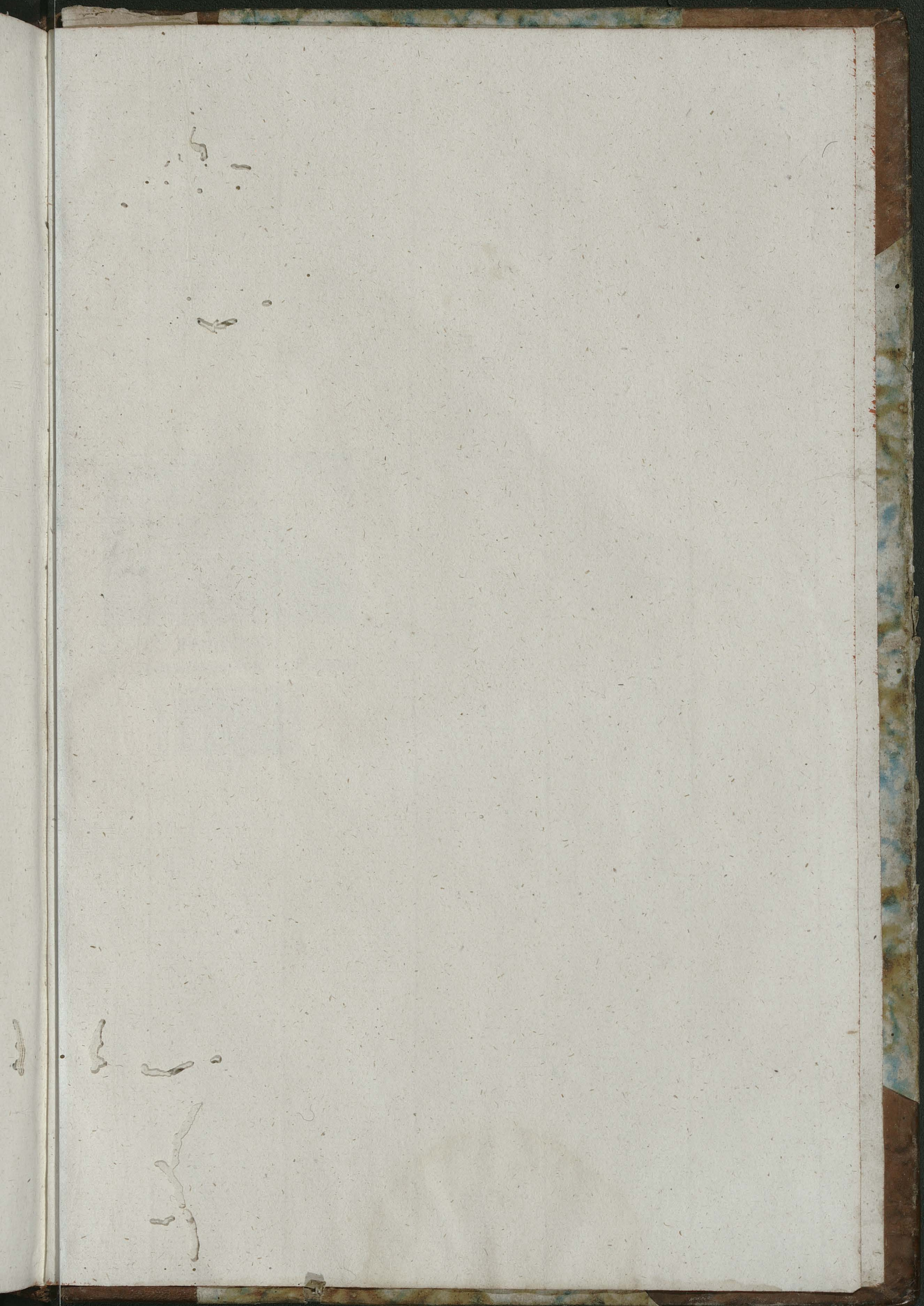
Procopius Comes à Lazanzki,
Regis Bohiæ Sup^{us} & A. A. primus Cancius.

Ad Mandatum Sacræ Cæs. Regiæ
Majestatis proprium.
Franz Anton von Krantzberg.

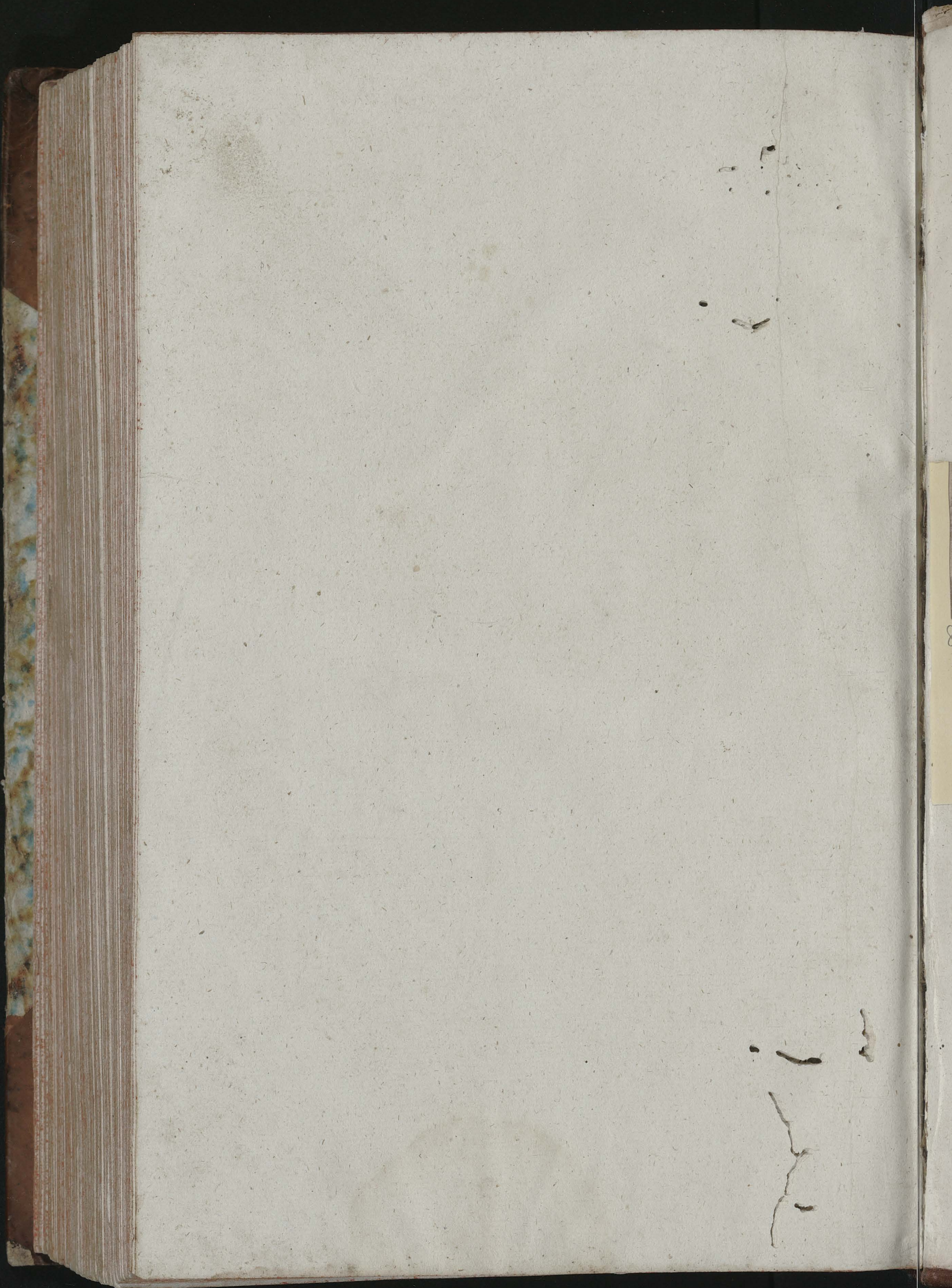

.XI.11

82243r **Bibliotheca**
P.P. Camaldulensium in Bielany

Depozyt w Bibliotece Jagiellońskiej

04943

